

Sct. Hans tale 23. juni 2022 i Præstehaven v. Allan Ploug Sørensen, Blok 10

Der sidder en mand inde i Århus på sit kontor. Han er ikke længere en yngre forsker, men en moden mand. Han er respekteret, dygtig til sit fag og vellidt af kolleger.

Og så er han glad for sin computer. For han véd godt, at H.C. Andersen og Søren Kierkegaard sad med penneskaft og blækhus og skrev i hånden, - og at Karen Blixen skrev den Afrikanske Farm på sin lille fantastiske Erika-skrivemaskine.

Han husker personligt revolutionen med den elektriske IBM-skrivemaskine med kuglehoved og slettebånd – og han husker sin barnlige glæde over den første pc-er, han fik, med disketter til at huske alt det kloge, han havde tænkt og skrevet.

Engang i 80-erne fik han en ny computer med CD-skuffe – I véd dén man trykker ud på højre side og slæden kommer ud og man lægge CD-en i og trykker igen ”luk”. Han var ikke nysgerrig på det tekniske, og ingen sagkyndige havde givet ham en nøjere instruktion i brugen af det nye vidunder, for de tænkte: det gav sig selv.

Som sagt var han glad for sin computer, og han tastede flittigt der på kontoret, hvor han faktisk også hyggede sig med kaffen inden for rækkevidde

Det er altså en meget veltilpas mand, vi her er i selskab med.....

Men så indtræffer en mindre katastrofe: en dag trykker manden på knappen, men der sker ikke noget!!!.... Han trykker igen og igen... han genstarter pc-eren, flere gange, men forgæves.....så han ringer til stedets IT-support og klager sin nød.

De lytter pænt til hans problem – og replikken er husket i firmaet den dag i dag:

”Jeg kan altså ikke få den ud – jeg trykker og trykker –

OG JEG SAVNER SÅDAN MIN KOPHOLDER!”

Dét morede de sig så en del over i IT-afdelingen den vinter lang.....

Men det er jo alvorligt nok. Det véd alle vi, der bare kæmper derudaf med vores egne pc-ere med Nem-ID og værre endnu MitID – en masse koder, man skal huske udenad – og e-boks, nu endda på flere platforme - og hvem kan huske, at han har været fysisk-personligt i bankens lokaler ansigt til ansigt med personalet! –

VI ER GÅET ALL IN DIGITALT !!!!. –

Og ret skal være ret: der er da også mange fordele ved de tingester: pc. - Ipad – Iphone - f.eks. er det da blevet meget lettere at tømme sin konto med mobile-pay

Men vé den arme stakkel, som ikke er FORANDRINGS-PARAT! Vi er pisket og tvunget ind i alt det nye – vi sukker, vi stønner, og vi véd af bitter erfaring, at vores protester er nytteløse – ingen hører på dig, hvis du er passeret 70! Som de unge siger:

”Tilpas dig eller dø, boomer” – jo det er barske tider!

Corona stjal et par sæsoner af de unges liv – og vi gamles med! Det har ikke været helt let at komme igennem – og over. Vi vænnede os til hjemmeliv, fandt en rytme så godt vi kunne – nogle i stor ensomhed efterhånden...

Familie og venner blev truffet på mobilen i øret og i øjenhøjde på face-time. Fællessang hver for sig med Philip Faber på TV genvandt noget af folkets glæde og humør. Men koncerthuse og kirker var lukket land. Livet foregik transmitteret på skærm. Alt sammen dybt MÆRKELT. Aldrig prøvet før så omfattende og så længe!

Lidt efter lidt blev vi da også medtaget, nedbøjede, triste og hungrede efter hud – vi savnede at give rigtige venner en kram – og SPRIT var der overalt: aldrig har der været en generation med så rene hænder!

Nu bagefter har vi lidt svært ved at komme op i gammelt gear.... Det er somom der har indsneget sig en LIVS-FORSIGTIGHED. Vi holder lidt igen.... slipper ikke håndbremsen helt.... For sæt nu der kunne være noget nyt djævelskab i omløb med nye mutere devariationer!!!.....

Vi længes efter frihed uden bekymring, og vi drister os lidt efter lidt til at sige JATAK til indbydelser – som når Præstehaven arrangerer Friheds-aften d. 4. maj, og vi møder forventningsfulde frem forleden i solidt fodtøj og traver Gjellerup enge igennem under kyndig guidning.

HVOR ER DET ALTSÅ DEJLIGT AT KOMME UD OG KOMME SAMMEN – også NU!

Sådan er der da også noget tilskyndende godt i fænomenet FORANDRINGSPARAT – for dét er da, hvad vi skal være oven på al den indeklemthed, Coronaen påtvang os. Lad os være forandringsparate: slip de korslagte arme fri, spyt i næven, rejs dig, ud af døren, ud til krolf og petanque, hen til de andre, - syng med: for nu er der dømt Fællessang for fuldt fysisk register, smil til toner og hinanden – VÆR GLAD IGEN!

Hvis man leger lidt med ordet og bare bytter ét bogstav i FORANDRINGSPARAT, så står der FORuNDRINGSPARAT. Og se dét er endnu mere vigtigt at være.....

Du bør undre dig – undre dig over livets overraskelser og glæder, som kommer til dig, når du har øjne, ører og hjerte åbent. Verden er vid-underlig. Den er lig et under – rynk ikke på næsen og kald den underlig.... Vi er med i en Under-Visning. Tilværelsen er forbløffende forbavsende mirakuløs! –

Jeg er dog ikke naiv: Det lader sig ikke nægte: Mørke skyer trækker truende tit op, men der viser sig altid noget... der viser sig udveje for rigtig meget, man ikke kunne overse.....det sker igen og igen.... erfaringerne er mange... spørg dig bare for, når du kommer i tvivl.....

Søren Ulrik Thomsen skriver et sted:

”Én gang om dagen er Ensomheden så stor,
at man ikke kan stille noget op med den –
og én gang er Lykken.

Indimellem må man se at få ordnet sine ting.”

Der er kommet en lille bog med tekster og tegninger – og den er en Guldgrube. Den hedder ”Drengen, Muldvarpen, ræven og hesten”. En bog om 4 venner, der fører dybsindige samtaler med hinanden ude i naturen. Korte samtaler. Ultra korte. Men fyldt med indhold og tyngde, som det er værd at tænke nærmere over. Jeg vil gerne dele nogle stykker med jer.

”Jeg er så lille,” sagde muldvarpen. ”Ja”, sagde drengen. ”Men du gør en kæmpe forskel”. ”Hvad vil du være, når du bliver stor?” – ”Venlig”, sagde drengen.

”Hvad tror du, succes er?” spurgte drengen. ”At elske”, sagde muldvarpen.

”Hvad synes du er mest spild af tid?”

”At sammenligne sig selv med andre”, sagde muldvarpen.

”Er det ikke sært? Vi kan se det udvendige af os, men næsten alting sker indeni”.

”Sommetider føler jeg mig fortabt”, sagde drengen. ”Også mig”, sagde muldvarpen.

”Men vi elsker dig, og kærlighed viser dig vejen hjem”. –

”Jeg tror, vi alle bare prøver at finde hjem,” sagde muldvarpen.

"Hvad er det modigste, du nogensinde har sagt?" spurgte drengen.

"Hjælp", sagde hesten.

"Hvornår har du været stærkest?" spurgte drengen.

"Når jeg har turdet vise min svaghed."

"At bede om hjælp er ikke at give op. Det er at nægte at give op", sagde hesten

"Ræven siger aldrig rigtig noget", hviskede drengen. "Nej, Og det er dejligt, at han er sammen med os," sagde hesten.

"For at være ærlig, så føler jeg tit, at jeg ikke har noget interessant at sige", sagde ræven.

"At være ærlig er altid interessant," sagde hesten.

"Er dit glas halvt tomt eller halvt fyldt?" spurgte muldvarpen.

"Jeg er vist bare taknemmelig over at have et glas», sagde drengen.

"Vi kender ikke dagen i morgen", sagde hesten. "Det eneste, vi behøver at vide, er, at vi elsker hinanden."

"Hvad er den bedste opdagelse", spurgte muldvarpen.

"At jeg er god nok, som jeg er" sagde drengen.

"Nu ved jeg, hvad vi er her for" hviskede drengen.

"For kage?" spurgte muldvarpen – den er nemlig så glad ved kage!

"For at elske", sagde drengen.

"Og blive elsket", sagde hesten.

"Hvad gør vi, når vores hjerter har ondt?" spurgte drengen.

"Vi pakker dem ind i venskab og deler tårer og tid, indtil de vågner igen, håbefulde og glade."

Selvom de fleste af os har en ældre dåbsattest og en anseelig bunke erfaringer, undertiden ligefrem visdom, så har livet stadigvæk en krog i os hver dag og kaster sine glæder og opgaver ud til os: og vi skulle da være nogle skarnsfolk, hvis vi ikke greb dem og engagerede os – hvis vi altså er i stand til det og svaghed og sygdom ikke forhindrer det. Lad os være venner med Drengen, Muldvarpen, Ræven og Hesten – og med hinanden. Sharing leads to wholeness. At dele fører til helhed.

Midsommer m. bål – fakler – pølser – øl og vin – er en anledning til lige at standse op, åbne sanserne i stilhed og tage mulighederne ind....

Kalenderen fortæller os, at lyset nu er stærkest, mørket fortæres af flammerne og rækker os håb til dagene fremover.

Dagen i morgen bærer fra gammel tid navnet Sct. Hans. Vi tager forskud på den i aften, Sct. Hans aften, mens vi i sindet bliver mindet om, at sommeren ikke alene er frilagt glæde, men også mindet om et menneske, der stod ved sin overbevisning og kom til at betale dyrt for det:

magtens mægtige mænd forlangte den ærlige og modige mands hoved på et fad – men historien blev husket, selvom Herodes sikkert havde foretrukket den blev glemt som gårsdagens avis, - og i aften – hvor Midsommer inspirerer, fortryller, bevæger sjæle - forekommer det mig, når jeg mobiliserer min forestillingsevne og fantasi, at Johannes Døberen ligesom er vakt til live og stiller sig solidarisk ind på siden af alle os i dag, når vi slider og lider med modgang i sindet og skavanker i kroppen, -

Johannes er for resten et fint navn, for det betyder: Gud er barmhjertig....

Ingen af os er i tvivl om, at der er brug for medfølelse og barmhjertighed, omsorg, tilgivelse og håb. Både i os selv, mellem os, og på verdens store scene, hvor det fyger med missiler og luften fyldes af skrigende børn og grædende mødre, der mister sønner i vanvidkets krig.

Når vi selv mødes af omsorgsfuld trøst og opmuntring, så skylder vi også at gå andre imøde i den samme ånd. Så: Kast Livs-forsigtigheden bag dig, træd op, ræk hænderne frem, og gå smilende hinanden imøde.

og stå så stille et øjeblik i aften, ene med dig selv, og stir ind i bålet, og overlad så trygt dine fejl, fortrydelser og forsømmelser til flammernes fortærende, tilintetgørende og tilmed tilgivende ild, -

morgendagen er ny, - stadig ubrugt, - muligheder findes, -

det går an at være LIVS-DRISTIG FORANDRINGSPARAT og FORUNDRINGSPARAT !

God Sct. Hans!